

Dlaczego ludzie migrują? Czynniki i mechanizmy migracji

Moduł ten przedstawia uczniom różnorodne historie migracji, które pomagają zidentyfikować różne przyczyny migracji, mogące wystąpić w trakcie lub już po migracji. Moduł kwestionuje powszechnie przyjęte zasady kategoryzacji tradycyjnie przypisywane migrantom i skłania uczniów do refleksji na temat ich własnej mobilności jako migrantów lub turystów oraz jak odnosi się ona do doświadczeń innych młodych ludzi na świecie.

Cele dydaktyczne i oczekiwane wyniki

OGÓLNY CEL NAUCZANIA

Poznaj różnorodne powody, dla których ludzie migrują.

SZCZEGÓŁOWE CELE DYDAKTYCZNE:

- Określ i skategoryzuj powody, dla których ludzie migrują
- Naucz się kwestionować kategoryzacje w debacie publicznej na temat migracji
- Odkryj mechanizmy, które wpływają na decyzje o migracji

Struktura i plan czasowy zajęć

Przygotowanie przed zajęciami

- Uczniowie czytają trzy historie i tworzą mapę przedstawiającą jedną historię migracji (ok. 45 min.)

Rozwój w klasie

- Ćwiczenie 1:** Kim jest migrant 1.0? (ok. 5 min)
- Ćwiczenie 2:** Historie migrantów: dyskusja i mapa myśli (ok. 30 min)
- Ćwiczenie 3:** Na lotnisku (ok. 15 min)
- Ćwiczenie 4:** Definicja: Kim jest migrant 2.0? (ok. 10 min)

Zadanie domowe

- Uczniowie przygotowują opis historii migranta (ok. 60 min)
- Opcjonalne zajęcia dodatkowe:** Uczniowie dzielą się historiami migrantów z rówieśnikami w klasie (ok. 30 min)

➤ Informacje dla nauczycieli

Informacje ogólne dla nauczycieli	2
Ćwiczenia: Zadania, objaśnienia i odpowiedzi	5
Materiały dodatkowe	13
Materiały dla uczniów	17

➤ Informacje ogólne dla nauczycieli

Celem tego dokumentu jest przedstawienie ogólnych informacji na temat czynników i motywów migracji. Podane informacje mają w szczególności na celu:

1. Przedstawienie trzech różnych sposobów badania przyczyn, dlaczego ludzie migrują.
2. Podsumowanie przyczyn wyjaśniających migrację w istniejących badaniach naukowych.
3. Krytyka stosowania obecnie funkcjonujących zasad kategoryzacji do zrozumienia motywów migracji
4. Refleksja nad związkiem między migracją, mobilnością a turystyką

Przyczyny migracji ludzi były i są analizowane z **różnych perspektyw**. Badania nad tym, dlaczego ludzie migrują, można ogólnie podzielić na trzy grupy: (i) **poziom makro** skupiający się na czynnikach strukturalnych na poziomie społecznym; (ii) **poziom mezo** skupiający się na przykład na tym, jak sieci migrantów lub pośrednicy rekrutacyjni ułatwiają migrację wpływają na konkretne wzorce migracji; (iii) **poziom mikro** skupiający się na indywidualnych procesach decyzyjnych migrantów. Te trzy perspektywy opierają się na odrębnych pojęciach teoretycznych i terminologii oraz wyjaśniają różne aspekty przyczyn migracji ludzi. Mogą być one jednak wykorzystywane jako perspektywy komplementarne do opisywania migracji (Garip 2012).

Spojrzenie z perspektywy makro wyjaśnia, jakie **czynniki społeczne** wpływają na wzorce migracji, a w szczególności na główne zmiany w skali migracji. Poprzez spojrzenie z perspektywy makro, możemy obserwować, jak różnorodne czynniki, które zazwyczaj charakteryzują dany kraj - takie jak **bezrobocie, konflikty, kryzysy gospodarcze, migracje w przeszłości** - mogą wyjaśniać skalę migracji. Jednak badania "czynników napędzających migrację" odnoszą się również do mechanizmów, które mogą zachęcać do migracji (Carling i Talleraas 2016), i prowadzone są z zamiarem opisu nie tylko jak wiele osób migruje, ale również dlaczego ludzie ci migrują w określonych momentach, z kim migrują i do jakich miejsc docelowych decydują się migrować. Badania na poziomie makro pokazują, że bezrobocie i niskie płace zachęcają pracowników do poszukiwania zatrudnienia w innym miejscu, gdzie praca przynosi wyższe wynagrodzenie (Harris i Todaro 1970). Co więcej, wysoko wykwalifikowani pracownicy mogą uznać, że zabezpieczenie pracy zawodowej jest finansowo opłacalne w głównym centrum finansowym, takim jak Londyn, w przeciwieństwie do innych miast, od Almerii w południowej Hiszpanii po Dakar w Senegalu (Sjaastad 1962). Również czynniki historyczne, takie jak **kolonializm, podobieństwa językowe i kulturowe** oraz **geopolityka** mogą kształtować migrację pomiędzy odległymi krajami na całym świecie (De Haas, Miller i Castles 2019).

Model push-pull jest prawdopodobnie najpopularniejszym modelem w zakresie perspektywy makro (Lee 1966). Zasadniczo sugeruje on, że negatywne czynniki skłaniają ludzi do migracji z kraju ich pochodzenia, podczas gdy pozytywne czynniki przyciągają ludzi do migracji do określonych miejsc. Mimo że Model Lee jest znacznie bardziej złożony niż ten uproszczony opis, nie wyjaśnia on, dlaczego niskie płace w krajach pochodzenia nie skłaniają wszystkich do migracji lub dlaczego ludzie migrują do dużych miast, gdzie obecnych jest wiele negatywnych czynników, takich jak zatłoczenie, wysokie koszty życia i zanieczyszczenie środowiska (de Haas 2021). Choć model ten pomaga rozważyć wiele różnych czynników, które mogą wpływać na migrację, nie pomaga nam wyjaśnić, które z nich mają największy wpływ na migrację lub kto może się ku niej skłaniać.

Druga gałąź badań ma na celu wyjaśnienie, jak **czynniki na poziomie indywidualnym i poziomie krajowym** wpływają na migrację. **Społeczności w krajach pochodzenia i społeczności migrantów za granicą, pośrednicy migracyjni i media społecznościowe** mogą wpływać na to, jak ludzie myślą o migracji, związanych z nią zagrożeniach i szansach, a także mogą wpływać na to, kto decyduje się na migrację (Beine, Docquier i Özden 2011; Xiang i Lindquist 2014). Ponadto, **podejście NELM (ang. new economic of labour migration)**, jak również **podejście zrównoważonych źródeł utrzymania (ang. Livelihood approach)** sugerują, że decyzja migracyjna, o której często myśli się jako o decyzji indywidualnej, może być podejmowana kolektywnie w ramach przynależności do rodziny lub społeczności lokalnej (de Haan 2002; Stark i Bloom 1985).

Trzecia perspektywa skupia się na **poziomie indywidualnym** i indywidualnych motywach prowadzących do migracji. W tym przypadku naukowcy starają się zrozumieć, w jaki sposób osoby o różnych cechach - **płci, klasie, poziomie wykształcenia, miejscu zamieszkania (wieś, miasto)** - podejmują decyzje o migracji (De Jong 2000). Zaobserwowano na przykład, że w niektórych społecznościach migrują młodzi mężczyźni, a w innych kobiety. Można to wyjaśnić, obserwując społeczności, z których ludzie migrują. W Bissau, w Afryce Zachodniej, młodzi mężczyźni muszą zapewnić sobie środki na poślubienie kobiety, a migracja jest postrzegana jako jedyny sposób na ich zdobycie (Vigh 2009). Niektórzy migranci mają na celu migrację krótkoterminową, podczas gdy inni planują osiedlić się za granicą na stałe. Na przykład, grupy dyskryminowane, takie jak homoseksualiści, mogą dążyć do stałego przesiedlenia bez względu na swoją klasę, pochodzenie etniczne czy wykształcenie, ponieważ chcą żyć w społeczeństwie, w którym są akceptowani. Z drugiej strony, uprzywilejowane elity mogą decydować się na migrację do miejsc, gdzie zrobią karierę lub w przypadku, kiedy ich status jest zagrożony w miejscu pochodzenia. Przykład stanowią niektórzy członkowie elit w koloniach brytyjskich i holenderskich na Karaibach, którzy podczas dekolonizacji woleli migrować do Wielkiej Brytanii i Holandii, niż pozostać w nowo utworzonych, niepodległych krajach (Vezzoli 2014a; Vezzoli 2014b).

Kiedy opisujemy uzasadnienia, dla których ludzie migrują, często używamy terminów "**motywy migracji**" lub "**powody**". Wraz z upraszczaniem języka badań naukowych do bardziej zrozumiałego, złożone motywy migracji są **upraszczane** do terminów takich jak migrant ekonomiczny, student międzynarodowy, osoba ubiegająca się o azyl czy uchodźca. **Kategorie** te nie uwzględniają jednak faktu, że w wielu przypadkach przyczyny migracji są złożone i często ulegają zmianom w czasie (Clark i Maas 2015). **Podróż migracyjna** ma tutaj dodatkowe znaczenie, ponieważ perspektywa migrantów zmienia się wraz z doświadczeniami żyjąc w różnych miejscach i różnych okolicznościach (Haandrikman i Hassanen 2014). Na przykład, jeszcze przed migracją, Afgańscy migranci uważali, że najważniejsze dla nich jest znalezienie bezpiecznego miejsca, podczas gdy już po przybyciu do Belgii, głównym celem było dla nich studiowanie i uzyskanie dokumentów pobytowych, aby móc ściągnąć rodziny do kraju i poczuć się "emocjonalnie" bezpiecznie (Vervliet et al. 2015). **Zmienne procesy** podejmowania decyzji o migracji są zatem bezpośrednio sprzeczne z tym, w jaki sposób powszechnie obowiązujące **zasady kategoryzacji migracji próbują podzielić migrantów na określone, zamknięte grupy. Ta sama osoba może być migrantem pracującym, migrantem rodzinnym, studentem międzynarodowym, osobą ubiegającą się o azyl i uchodźcą w tym samym czasie lub w różnych momentach.** Chociaż obowiązujące zasady kategoryzacji migrantów pełnią funkcję administracyjną, nie powinny być wykorzystywane do przypisywania tożsamości migrantom. Niemniej, sztywne zasady kategoryzacji wpływają na prawa i ochronę, jakie otrzymują ludzie: osoba ubiegająca się o azyl otrzymuje ochronę, ale nie ma dostępu do rynku pracy, podczas gdy migrant ekonomiczny może uzyskać dostęp do rynku pracy, ale może być pozbawiony możliwości korzystania z jakiejkolwiek formy pomocy społecznej. Ponieważ zasady kategoryzacji migrantów dzielą migrantów na określone kanały wejścia, które w niewielkim stopniu przypominają rzeczywistość, migranci łatwo „przeskakują” między kategoriami w kierunku kanałów, które są dla nich najbardziej dogodne w danym momencie.

Dodatkową komplikacją stanowi fakt, że **migracja jest tylko jedną z wielu form mobilności. Mobilność odnosi się do wieloaspektowych form przemieszczania się w czasie i przestrzeni, które obejmują mobilność mieszkaniową, dojazdy do pracy, dojazdy z przekraczaniem granicy, migrację wewnętrzną i międzynarodową, a także**

turystykę. Turystyka zasługuje na większą uwagę w badaniach nad migracją, ponieważ rozwija się wykładniczo i umożliwia tworzenie nowych powiązań pomiędzy miejscami i stylami życia. Pojęcie "gap year" (rok przerwy) oraz programy takie jak wizy "wakacyjne" stanowią obszary, w których nakładają się turystyka i tymczasowe / cykliczne formy migracji. Doświadczanie różnic może prowadzić do dążeń migracyjnych. Turystyka może być również pomostem do migracji, ponieważ turyści mogą przekroczyć termin ważności swoich wiz i stać się nielegalnymi migrantami (Skeldon 2018). Ale podróżowanie może również odłonić niezgodność między osobistymi pragnieniami a stylem życia w miejscu docelowym (Vezzoli 2014b). Ponieważ zakłada się, że przeważająca część migrantów zamierza przekroczyć termin ważności wizy, większości młodych ludzi mieszkających poza krajami o wysokim dochodzie odmawia się prawa do uzyskania wiz turystycznych i podróżowania (DEMIG VISA). Zjawisko to nie tylko ogranicza ciekawość i kreatywność młodych ludzi na całym świecie, ale również zwiększa globalne i regionalne nierówności na przestrzeni pokoleń.

Ten moduł został stworzony z zamiarem, by uczniowie dowiedzieli się, jak młodzi ludzie na całym świecie podejmują decyzje migracyjne i jak zmieniają się one w czasie, w zależności od zmieniających się okoliczności w ich życiu. Przyglądając się bliżej trzem historiom migrantów, uczniowie **dowiedzą się, że powszechnie przyjęte zasady kategoryzacji migracyjnej upraszczają doświadczenia migracyjne**. Moduł ten ma również na celu uświadomienie uczniom, że **prawo do podróżowania jest przywilejem zarezerwowanym tylko dla niektórych narodowości**.

↘ Ćwiczenia: Zadania, objaśnienia i odpowiedzi

Przygotowanie przed zajęciami

Mapowanie historii migrantów

CELE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie rozważą złożoność czynników wpływających na decyzje o migracji

MATERIAŁY

- Trzy historie migrantów (dokument word)
- Przykład mapy 1 (patrz sekcja "Materiały dla uczniów")

WYJAŚNIENIE ĆWICZENIA I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie czytają trzy opowiadania jako zadanie domowe
- Każdy uczeń tworzy mapę odzwierciedlającą jedną z podróży migranta. Wyjaśnij, że nie jest to konkurs plastyczny. Uczniowie powinni po prostu rysować / szkicować swoje pomysły i stworzyć sami mapy, nie powinni próbować naśladować map internetowych lub atlasów.
- Nauczyciel przedstawia uczniom przykład mapy stworzonej przez migranta (Mapa 1), która obrazuje jego/jej podróż z Afganistanu do Francji.

ZADANIE DLA UCZNIÓW

Przeczytaj każdą z krótkich historii. Trzej migranci są postaciami fikcyjnymi, stworzonymi na podstawie wywiadów z prawdziwymi migrantami. Historie te opisują typowe sytuacje, z jakimi spotykają się migranci na całym świecie.

- Wybierz jedną z trzech postaci i stwórz mapę podróży migracyjnej Sanne, Henoka lub Diego.
- Zapisz/ naskicuj wszystkie elementy, które uważasz za istotne dla podróży migracyjnej Twojej postaci
- Użyj słów/szkiców/symboli/różnych kolorów/dźwięków, itp. do zobrazowania wybranej historii

Dla wybranej postaci, twoja mapa powinna zawierać:

- Powody, dla których postanowiła migrować. Migranci mogą mieć wiele powodów!
- Rzeczy/sytuacje/wydarzenia/ludzie, które zachęciły ją/jego do migracji.
- Jej/jego marzenia przed migracją
- Kiedy i dlaczego przyczyny migracji uległy zmianie
- Doświadczenia przed opuszczeniem domu, podczas podróży i przyjazdu do nowego miejsca,
- Osoby, które brały udział w podróży
- Długość podróży
- Środki transportu
- Przebyta trasa i przekroczone granice
- Uczucia przed, w trakcie i po migracji (strach, przyjaźń, miłość, niebezpieczeństwo, poczucie niesprawiedliwości itd...)

Dlaczego ludzie migrują?

WYJAŚNIENIE ĆWICZENIA I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

Nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę zajęć

Powody migracji mogą być analizowane jako zjawisko społeczne (jakie czynniki wpłynęły na zmianę liczby migrantów?) lub na poziomie mikro (co indywidualni ludzie podają jako przyczyny migracji?).

Rozwój w klasie | Ćwiczenie 1

Kim jest migrant?

CELE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie stworzą swoją własną definicję migranta

MATERIAŁY

- Karteczki samoprzylepne i długopis

WYJAŚNIENIE ĆWICZENIA I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie tworzą swoją własną definicję migracji, która zostanie omówiona podczas podsumowania zajęć (patrz Ćwiczenie 4)

ZADANIE DLA UCZNIÓW

- Zapisz swoją definicję migranta na karteczce samoprzylepnej. "Migrant to osoba, która..."

Tworzenie mapy myśli

CELE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie zrozumieją, że przyczyny migracji są różnorodne i wzajemnie powiązane
- Uczniowie nauczą się kategoryzować powody, dla których ludzie migrują
- Uczniowie zrozumieją, co umożliwia i ogranicza migrację

MATERIAŁY

- Kolorowe pisaki
- Biała tablica z pustą mapą myśli przygotowaną dla trzech historii

WYJAŚNIENIE ĆWICZENIA I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie prezentują mapy w małych grupach (4-5 uczniów w grupie)
- Uczniowie wspólnie tworzą mapę myśli podsumowującą i kategoryzującą motyw migracji Henoka, Diego i Sanne.
- Podsumowanie zajęć i najważniejszych wniosków (patrz: Rozwiązania)

ZADANIE DLA UCZNIÓW

Część 1:

- W swojej grupie wybierzcie 2 uczniów, którzy zaprezentują swoje mapy. Pozostałych 2-3 uczniów słucha, komentuje i wskazuje różnice pomiędzy prezentowanymi i własnymi mapami.

Część 2:

- W trakcie trwania jednego utworu, wypełnij na tablicy mapę myśli dotyczącą motywów migracji trzech młodych dorosłych. Zapisz wszystkie elementy, które uważasz za istotne dla przyczyn migracji trzech bohaterów.
- W czasie trwania jednej piosenki, zanotuj dodatkowe powody, które nie zostały przedstawione w opowiadaniach. Możesz pomyśleć o dodatkowych czynnikach, które mogą skłonić ludzi do migracji.

Piosenka: Tracy Chapman – Fast Car

- <https://www.youtube.com/watch?v=AIOAlaACuy4>

- Przypisz przyczyny migracji trzech migrantów do kategorii, która wydaje Ci się prawidłowa. Na przykład:
- Podłoże Polityczne, ekonomiczne, technologiczne, kulturowe itd.
- Migracja dobrowolna/przymusowa
- Siły "push-pull" w krajach pochodzenia i przeznaczenia
- Inna klasyfikacja, która wydaje ci się adekwatna

Mapa myśli

	Migrant 1: Henok	Migrant 2: Diego	Migrant 3: Sanne
	Praca (zostanie przedsiębiorcą)	Studia (poszukiwanie lepszych możliwości kształcenia)	Praca (Au pair)
	Służba wojskowa (nieprzewidywalna i długa służba wojskowa)	Praca	Miłość (zakochanie)
	Rodzina (wspieranie rodziny)	Homoseksualizm (brak swobody ekspresji seksualnej)	Doświadczenie życia w USA
			Język (poprawić znajomość języka angielskiego)
Inne powody	Presja rodziny lub społeczności, bycie w niebezpieczeństwie, patriarchalne/autorytarne struktury rodzinne, zainteresowanie kulturą/językiem danego miejsca		

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

- Migracja ludzi często wynika z wielu powodów jednocześnie. Przyklejanie migrantom etykiet (migracja w celach zarobkowych, naukowych, z powodów rodzinnych itp.) stanowi uproszczenie i nie odzwierciedla złożonej rzeczywistości. Znajomość przyczyn, dla których dana osoba wyemigrowała, nie wyjaśnia okoliczności i mechanizmów, które stanowiły podłoże migracji.
- Przyczyny migracji są ze sobą powiązane: Marzenie Henoka o zostaniu byłoby trudne do pogodzenia z odbyciem 10-letniej służby wojskowej. Pragnienie Sanne, aby poprawić swój angielski może zostać spełnione poprzez zostanie au-pair.
- Przyczyny migracji mogą ulegać zmianie w czasie: Co skłoniło Sanne do pozostania? Choć początkowo Sanne pracowała jako au pair, inne powody sprawiły, że została w USA.
- Czy podróż migracyjna kiedykolwiek się kończy? Sanne może wrócić do Europy, Henok może pojechać do Niemiec lub Bolonii, Diego może pojechać do... Podróż migracyjna może być tak długa, jak długie jest życie danej osoby.
- Powody osobiste mogą wiązać się z czynnikami zewnętrznymi, np. akceptacją homoseksualizmu, sytuacją polityczną czy długotrwałą służbą wojskową w Erytrei.
- Wszyscy migranci podejmują decyzje, a większość z nich ma prawo do swobodnego podejmowania decyzji dotyczących ich własnego życia: Henok mógłby ubiegać się o azyl, podobnie Diego, gdyby był prześladowany za swój homoseksualizm. W tej sytuacji istniały powody, które skłoniły ich do wyjazdu, ale nadal mieli wybór by migrować w określonym czasie, do określonego miejsca.
- Mechanizmy migracji to szczegóły samego procesu migracji, które pozwalają nam zrozumieć jej skutki. Kluczowe elementy mechanizmów migracji to:
  - **Czas:** Wybrany termin migracji, dlaczego migrowali w określonym czasie? Na przykład Diego wyemigrowałby wcześniej, gdyby nie ujawnił swojej orientacji rodzinie;
  - **Ludzie:** Z kim chcieli migrować, np. sami, z przyjacielem lub z rodziną;
  - **Prawo:** Czy podróżowali, ponieważ było to możliwe ze względów formalnych?
  - **Trasa:** jaką trasę obrali, np. którą granicę wybrali przekroczyć;
  - **Transport:** Jakie środki transportu wybrali;
  - **Cel:** Dokąd chcieli wyemigrować, np. do USA, Holandii, Włoch lub Niemiec, Turcji lub jednego z krajów Zatoki Arabskiej.

Na lotnisku

CELE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie zbadają różnice i powiązania pomiędzy turystyką a migracją
- Uczniowie przeanalizują, czy dostęp do turystyki i migracji jest sprawiedliwy.

MATERIAŁY

- Plik audio (TIES_Moduł 2_Ćwiczenie 3_Na lotnisku_Pejzaż dźwiękowy_PL)
- Głośniki
- Biała tablica
- Kolorowe pisaki

WYJAŚNIENIE ĆWICZENIA I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

- W klasie zostaje odtworzony pejzaż dźwiękowy lotniska.
- Uczniowie odpowiadają na pytania zadane w cz. 1: "Moja ostatnia wizyta na lotnisku", odpowiedzi zostaną podsumowane na tablicy.
- Uczniowie zastanawiają się i dyskutują na temat sprawiedliwości w dostępie do turystyki i migracji przy użyciu metody barometru (ang. Barometer teaching strategy). Przygotuj w klasie linię z napisem "zdecydowanie się nie zgadzam" na jednym końcu i "zdecydowanie się zgadzam" na drugim. Przypomnij uczniom, aby szanowali opinie innych i przedstawiali swoje zdania używając sformułowań "Czuję/myślę, że..." zamiast bardziej bezpośredniego "Zrobięś/myślisz/jesteś...". Przeczytaj Stwierdzenie 1 (patrz część 2 poniżej) i daj uczniom 2-3 minuty na wyrobienie sobie opinii. Poproś uczniów, aby podzielili się swoimi opiniami na temat tego stwierdzenia, ustawiając się na linii biegnącej przez klasę. Powtórz ćwiczenie używając stwierdzenia 2. Przedyskutuj powody, dla których uczniowie zmienili lub nie zmienili swojej pozycji na linii. Podsumuj ćwiczenie na tablicy, używając sugerowanych rozwiązań jako wskazówek.

ZADANIE DLA UCZNIÓW

CZĘŚĆ 1: MOJA OSTATNIA WIZYTA NA LOTNISKU

- Posłuchaj nagrania z lotniska. Przypomnij sobie, kiedy ostatni raz byłeś na lotnisku. Przypomnij sobie:
  - Dokąd jechałeś i w jakim celu podróżowałeś?
  - Czy byłeś migrantem na tym lotnisku? Dlaczego? Dlaczego nie?

CZĘŚĆ 2: BAROMETR SPRAWIEDLIWOŚCI: GDZIE STOISZ NA LINII "ZGADZAM SIĘ - NIE ZGADZAM SIĘ"?

- Stwierdzenie 1: „To sprawiedliwe, aby każdy miał prawo do podróżowania”.
- Co sadzisz o tym stwierdzeniu? Stań na linii pomiędzy zgadzam się i nie zgadzam się w miejscu, które odzwierciedla Twoją opinię.
- Stwierdzenie 2: "To sprawiedliwe, aby każdy miał prawo do migracji. "
- Co sadzisz o tym stwierdzeniu? Stań na linii pomiędzy zgadzam się i nie zgadzam się w miejscu, które odzwierciedla Twoją opinię.

ROZWIĄZANIA

- Turystyka i migracja to dwa różne pojęcia używane do opisu przemieszczania się pomiędzy miejscami na naszej planecie.
- Dlaczego mówimy o wakacjach podczas zajęć o migracji? Przyczyny, dla których podróżujemy i migrujemy mogą być podobne: odkrywanie nowej kultury, miłość, czas spędzony z rodziną i przyjaciółmi, nauka nowego języka itp.
- Każdy może stać się migrantem. Podróżowanie może być pierwszym krokiem w dłuższej podróży migracyjnej.
- Zdolność do swobodnego podróżowania to przywilej: turystyka nie jest dostępna dla każdego na świecie. Podróżowanie dla przyjemności jest przywilejem zarezerwowanym tylko dla osób posiadających określone obywatelstwo. Oznacza to, że tylko pewna grupa ludzi na świecie ma możliwość podróżowania według własnego uznania. Niektórzy ludzie uważają za oczywiste, że mogą podróżować i migrować gdziekolwiek. Prawo do przemieszczania się i podróżowania zależy od naszego obywatelstwa. Obywatelstwo jest zazwyczaj związane z miejscem, gdzie się urodziliśmy lub z obywatelstwem naszych rodziców. Obywatelstwo wielu ludzi na świecie nie daje im prawa do podróżowania i migracji tak swobodnie jak ludziom z obywatelstwem w krajach o wysokim poziomie rozwoju i dochodów, takich jak kraje Unii Europejskiej, USA i Kanada, Australia i Nowa Zelandia. Na przykład, jeśli ktoś urodził się w Mali, Burkina Faso lub Kongo i chciałby odwiedzić Paryż, nie może kupić biletu lotniczego i udać się tam bez wizy. Z niemieckim paszportem można jednak podróżować do 189 krajów bez wizy. (Uwaga: więcej szczegółów na temat dostępu do mobilności w Module 3: Podróże migracyjne i nierówny dostęp do mobilności.)
- Podsumowując: Dostępność, wygoda, bezpieczeństwo i łatwość podróżowania lub migracji często zależy od obywatelstwa danej osoby. Większości ludzi na świecie odmawia się tego przywileju.

Definicja: Kim jest migrant?

CELE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie tworzą bardziej wyszukaną i szczegółową definicję migranta

MATERIAŁY

- Karteczki samoprzylepne
- Ołówki
- Kolorowe pisaki

WYJAŚNIENIE ĆWICZENIA I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

- Określone definicje są porównywane z powszechnie uznawanymi oraz akademickimi definicjami migranta

ZADANIE DLA UCZNIÓW

- Kim według Ciebie jest migrant? Spróbuj określić nową definicję na podstawie tego, czego się dowiedziałeś.
- Porównaj nową definicję z poprzednią

ROZWIĄZANIA

- Migrant to osoba, która zmienia miejsce zamieszkania z jednego na drugie, nawet w obrębie jednego kraju. Migrant międzynarodowy zmienia miejsce zamieszkania z jednego kraju do drugiego bez względu na powód lub sposób migracji, np. z związku z formalną możliwością migracji lub też jej brakiem.
- Definicja dla celów statystycznych: Aby móc określić kogoś jako migranta, definicja wymaga zmiany miejsca zamieszkania, wewnątrz lub między krajami, na co najmniej 12 miesięcy. W tym przypadku osoba, która przenosi się z jednego kraju do drugiego na 11 miesięcy i wraca, nie jest zaliczana do migrantów. Chociaż jest to ogólnie przyjęta definicja, każde państwo mierzy migrację używając własnych definicji i kryteriów, co oznacza, że dane dotyczące migracji często nie są porównywalne pomiędzy krajami.

Zadanie domowe

Przygotuj historię migranta

CELE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie przygotowują krótki dokument dźwiękowy o prawdziwej historii migracji.
- Uczniowie przekonują się, że migracja jest częścią ich własnego kręgu społecznego

MATERIAŁY

- Rejestrator dźwięku (telefon)

WYJAŚNIENIE ĆWICZENIA I SUGESTIE DYDAKTYCZNE

- Uczniowie nagrywają historię migracji jako zadanie domowe
- Uczniowie przekazują dokument dźwiękowy nauczycielowi
- Ćwiczenie opcjonalne: Uczniowie dzielą się zebranymi historiami w grupach 3-osobowych podczas zajęć.

ZADANIE DLA UCZNIÓW

- Wybierz członka rodziny lub przyjaciela, który wyemigrował
- Przeprowadź krótki wywiad i nagraj jej/jego historię telefonem
- Potraktuj poniższe pytania jako wskazówki:
  - Co Cię zmotywowało do opuszczenia swojego dawnego domu?
  - Kto podjął decyzję? Kto brał udział w przeprowadzce?
  - Jakie wspomnienie: obraz, zdjęcie lub dźwięk kojarzy Ci się z Twoją podróżą migracyjną?
  - Jakie wyzwania stoją przed Tobą?
  - Jakich szans szukasz?
  - Kiedy przybyłaś/eś do nowego miejsca, co było znajome, a co Cię zaskoczyło?
- Zapytaj przyjaciela lub członka rodziny, czy możesz podzielić się jej/jego historią w klasie
- Prześlij swój wywiad w postaci nagrania do nauczyciela wraz z krótkim podsumowaniem 3-5 rzeczy, których nauczyłeś się podczas przygotowywania wywiadu o migracji.
- Ćwiczenie opcjonalne:
  - Podziel się przygotowaną historią i posłuchaj historii innych w grupach 3-osobowych podczas zajęć.
  - Porównajcie historie opowiedziane podczas zajęć
- Jakże były różnice i podobieństwa między historiami Waszych przyjaciół lub członków rodziny a historią Henoka, Sanne i Diego?
- Opowiedz o 3-5 rzeczach, których nauczyłeś się podczas przygotowywania wywiadu o migracji

↘ Materiały dodatkowe

Bibliografia

- Beine, M., Docquier, F., & Özden, Ç. (2011). **Diasporas**. *Journal of Development Economics*, 95(1), 30-41.
- Carling, J., & Talleraas, C. (2016). Root causes and drivers of migration. **Oslo: Peace Research Institute Oslo (PRIO)**, 2016, 1-44.
- Clark, W. A., & Maas, R. (2015). Interpreting migration through the prism of reasons for moves. *Population, space and place*, 21(1), 54-67.
- de Haan, A. (2002). Migration and Livelihoods in Historical Perspective: A Case Study of Bihar, India. *The Journal of Development Studies*, 38(5), 115-142.
- de Haas, H. (2021). A theory of migration: the aspirations-capabilities framework. *Comparative Migration Studies*, 9(1), 8.
- de Haas, H., Miller, M. J., & Castles, S. (2019). The age of migration: International population movements in the modern world: Red Globe Press.
- de Jong, G. F. (2000). Expectations, gender, and norms in migration decision-making. *Population studies*, 54(3), 307-319.
- Garip, F. (2012). Discovering diverse mechanisms of migration: The Mexico–US Stream 1970–2000. *Population and Development Review*, 38(3), 393-433.
- Haandrikman, K., & Hassanen, S. (2014). Onward migration of African Europeans: Comparing attitudes to migration motives. In: Stockholm University.
- Harris, J. R., & Todaro, M. P. (1970). Migration, unemployment and development: A two-sector analysis. *American Economic Review*, 60, 126-142.
- Lee, E. S. (1966). A Theory of Migration. *Demography*, 3(1), 47-57.
- Sjaastad, L. A. (1962). The costs and returns of human migration. *Journal of political Economy*, 70(5, Part 2), 80-93.
- Skeldon, R. (2018). International migration, internal migration, mobility and urbanization: Towards more integrated approaches: International Organization for Migration.
- Stark, O., & Bloom, D. E. (1985). The New Economics of Labor Migration. *American Economic Review*, 75(2), 173-178.
- Vervliet, M., Vanobbergen, B., Broekaert, E., & Derluyn, I. (2015). The aspirations of Afghan unaccompanied refugee minors before departure and on arrival in the host country. *Childhood*, 22(3), 330-345.
- Vezzoli, S. (2014a). The effects of independence, state formation and migration policies in Guyanese migration. **IMI Working Paper Series 94/DEMIG Project Papers 20**. International Migration Institute, University of Oxford.
- Vezzoli, S. (2014b). The evolution of Surinamese emigration across and beyond independence: the role of origin and destination states. **IMI Working Paper Series 106/DEMIG Project Papers 28**. International Migration Institute, University of Oxford.
- Vigh, H. (2009). Wayward migration: On imagined futures and technological voids. *Ethnos*, 74(1), 91-109.
- Xiang, B., & Lindquist, J. (2014). Migration Infrastructure. *International Migration Review*, 48, S122-S148.

↘ Linki i materiały dodatkowe

Materiały po angielsku

FILM

The Last Resort (Język: angielski)

Dlaczego Tanya wraz z synem wyemigrowała z Rosji do Wielkiej Brytanii?
Infografika

All About Birds, Mesmerizing Migration: Watch 118 Bird Species Migrate Across A Map Of The Western Hemisphere

Jak ptaki przemieszczają się między miejscami. Refleksja: Nie tylko ludzie mają dobre powody do migracji.

FILM MULTIMEDIALNY

A Migrant's View with Nassim Majidi

https://youtube.com/playlist?list=PL0i55_U4aP2J13gfMhKVLh0S_KezEFpKv

"Other migration theories and criticism of push and pull factors model"

<https://www.youtube.com/watch?v=HZ3syga4BT0&t=202s>

MAPY

Link do różnych map stworzonych poprzez ang. counter-mapping

<https://notanatlas.org/maps/counter-cartographies-exile/>

W innych językach

PODCAST

Rice and Shine, Odcinek: Tuimi (Język: niemiecki)

Dlaczego wietnamski piosenkarz Phạm Thùy My aka Tuimi przeniósł się do Wietnamu?

Paweł de Poolse Plukker (Język: holenderski)

Dlaczego Paweł migruje tam i z powrotem z Polski do Holandii?

ZESTAW NARZĘDZI EDUKACYJNYCH

"Petit Pays" de Gaël Faye Dossier Pédagogique by Intersections littéraires d'Afrique et des Caraïbes (Littafcar) (Język: francuski)

KSIĄŻKA

Petit Pays (Język: francuski/angielski/niemiecki/holenderski/polski, włoski)

Dlaczego nastolatek Gabriel opuszcza Burundi w 1992 roku?

Roots Guide (Język: niderlandzki/angielski)

Poznaj różnorodne historie 34 migrantów mieszkających w Holandii

WYCIECZKA

Wybierz się na lokalną wycieczkę **Mygrantour** (mygrantour.org) i zaangażuj swoich uczniów w międzykulturowy spacer po mieście.

FILM

Persepolis (Język: holenderski, francuski, angielski, niemiecki)

Dlaczego Marjane migruje z Iranu do Austrii, z powrotem do Iranu i wreszcie dociera do Francji?

Lista odtwarzania

Lista piosenek, które są powiązane z tematyką tego modułu. Piosenki dotyczą motywów i przyczyn migracji. Można je wykorzystać, aby dodać uczniom energii (np. podczas przerw), lub by wzbudzić w nich zainteresowanie tematem zajęć

BASIA - MILES AWAY (ANGIELSKI)

Barbara Trzetrzelewska (Basia) urodziła się w 1954 roku w Jaworznie, w Polsce. Jej utwór Miles Away odzwierciedla marzenia i aspiracje związane z potencjalną migracją dwojga ludzi z miasta na wieś. Połączenie zmiennego krajobrazu dźwiękowego, klimatu, środowiska oraz ich miejsca zamieszkania łączy się z mentalnością odkrywcy i tworzy migracyjne marzenie. Basia śpiewa: "Jestem taka szczęśliwa tu, gdzie jestem. Ale zbyt wiele dobrego nigdy nikomu nie zaszkodziło. Więc opuścimy to hałaśliwe miasto. I ruszajmy stąpać po zaczarowanej ziemi. Muszę wszystko przygotować, nie zwlekaj dłużej. I znaleźć mały domek w dolinie. Gdzie słońce jest zawsze uśmiechnięte. Idealne miejsce dla ciebie i dla mnie. Daleko, daleko. Teraz widzisz powód, dla którego dryfuję kilometry dalej. Ale nie bez ciebie. Wyobraź sobie wielki, wielki świat. Czekający tylko na to, byśmy go odkryli. Zaczynam się niecierpliwić, nasze życie mogłoby być jeszcze lepsze". Jednak to marzenie nie może się spełnić bez partnera, co pokazuje, że wiele decyzji migracyjnych jest negocjowanych i podejmowanych wspólnie.

- <https://www.youtube.com/watch?v=nqjSHBFTiz4>

GAËL FAYE - PETIT PAYS (FRANCUSKI/KIRUNDI)

Gaël Faye urodził się w 1982 r. w Burundi jako syn rwandyjskiej matki Tutsi i francuskiego ojca. W wieku 13 lat, ludobójstwo i wojna w Ruandzie zmusiły jego rodzinę do emigracji do Francji. Jego piosenka "Petit Pays" odnosi się do tej sytuacji społeczno-politycznej, jak również do osobistych wspomnień piosenkarza. Gaël rapuje po francusku, ale utwór zawiera również melodyjne fragmenty w języku kirundi, które współgrają pomiędzy Afryką a Europą. Gael w 2015 roku wraz z żoną i dziećmi wyemigrował do Ruandy, ponieważ, we własnych słowach Gaëla, "Moja żona i ja jesteśmy Franco-Ruandyjczykami, ale nigdy tam nie mieszkaliśmy. Chcieliśmy przyjrzeć się metamorfozie społeczeństwa, którą odkryliśmy z daleka. I nie chcieliśmy, aby nasze córki kojarzyły Ruandę jedynie jako kraj ludobójstwa, cierpienia ich rodziców i dziadków... Ruanda musiała stać się prawdziwym krajem." (Jeune Afrique, 2020)

- https://www.youtube.com/results?search_query=gael+faye+petit+pays
- <https://www.jeuneafrique.com/mag/903051/culture/gael-faye-je-ne-metais-pas-rendu-compte-a-quel-point-petit-pays-etait-violent/>

NINA SIMONE - MISSISSIPPI GODDAM (ANGIELSKI)

Piosenkarka, pianistka, autorka tekstów i działaczka na rzecz praw obywatelskich Nina Simone urodziła się w Stanach Zjednoczonych w 1933 roku i opuściła je w 1973 roku, aby uciec przed amerykańskim rasizmem. Utwór to pieśń protestu i ruchu praw obywatelskich z lat 60., który odzwierciedla nierówności społeczne tamtych czasów i przywołuje historię kolonializmu (Ruth 2005). Nina Simone wyraża gniew, wściekłość z powodu niesprawiedliwej przemocy na tle rasowym, a także nieufność wobec amerykańskiego społeczeństwa względem dążenia do równości: "Już ci nie ufam. Ciągłe powtarzasz 'Idź powoli!'. Idź powoli! Ale to tylko kłopoty... Psy gończe na moim tropie. Uczniowie siedzą w więzieniu. Czarny kot na mojej drodze. Myślę, że każdy dzień będzie moim ostatnim."

Nierówna sytuacja społeczno-polityczna doprowadziła ostatecznie do migracji artystki. Nina Simone postanowiła na własne życzenie żyć na wygnaniu na Barbados, w Liberii, Wielkiej Brytanii, Francji i Holandii, wracając tylko na krótki czas do USA.

- <https://www.youtube.com/watch?v=LJ25-U3jNWM>

Źródło:

Feldstein, Ruth. 2005. "'I Don't Trust You Anymore': Nina Simone, Culture, and Black Activism in the 1960s." *The Journal of American History* 91(4):1349-1379.

REVOLVERHELD FEAT. ANTJE SCHOMAKER - LIEBE AUF DISTANZ (NIEMIECKI)

Wokalista Revolverheld, Johannes Strate, dorastał na wsi w Worpswede (Niemcy), ale wyemigrował do Hamburga, gdzie założył pop-rockowy zespół Revolverheld. Ta piosenka z udziałem Antje Schomaker odzwierciedla wyzwania związane ze związkiem na odległość: "Nienawidzę naszego związku na odległość. Zawsze mam cię krótko, ale nigdy w pełni. Ta rozłąka doprowadza mnie do szaleństwa. A gdzie byłeś, nie pytam. Nienawidzę naszego związku na odległość". Tego typu doświadczenie często prowadzi do migracji jednego z partnerów, który pragnie być bliżej drugiego, biorąc pod uwagę inne czynniki osobiste oraz społeczno-polityczne.

- <https://www.youtube.com/watch?v=tq8cxQemKeM>

TRACY CHAPMAN - FAST CAR (ANGIELSKI)

Tracy Chapman urodziła się w 1964 roku w Cleveland, Ohio (USA). Dzięki stypendium w szkole średniej wyemigrowała w młodym wieku do Connecticut i od tego czasu kilkakrotnie przeprowadzała się w obrębie USA. Jej piosenka "Fast Car" odzwierciedla marzenie o ucieczce od cierpienia związanego z problemami rodzinnymi, nadużywaniem alkoholu i trudną sytuacją ekonomiczną: "Chcę mieć bilet do dowolnego miejsca. Każde miejsce jest lepsze. Widzisz, mój stary ma problem. Żyje z butelką, tak to już jest... Moja mama odeszła i zostawiła go. Chciała od życia więcej, niż mógł dać". Tracy Chapman śpiewa o drodze i "szybkim samochodzie" jako ucieczce do wolności, która daje poczucie przynależności. Marzenie o migracji jest powiązane z pragnieniem awansu, zdobycia większego domu i życia w mieście: "Ty znajdziesz pracę, a ja awansuję. Wyprowadzimy się z tego schroniska. Kupimy większy dom i zamieszkamy na przedmieściach."

- <https://www.youtube.com/watch?v=AIOAlaACuv4>

W 2015 roku biały brytyjski DJ i producent Jonas Blue stworzyli swoją wersję utworu „Fast Car” w gatunku house we współpracy z piosenkarką Dakotą. Wersja ta wzbudziła kontrowersje, a Jonas Blue został oskarżony o przywłaszczenie kulturowe.

- <https://www.youtube.com/watch?v=5yXQJBU8A28>

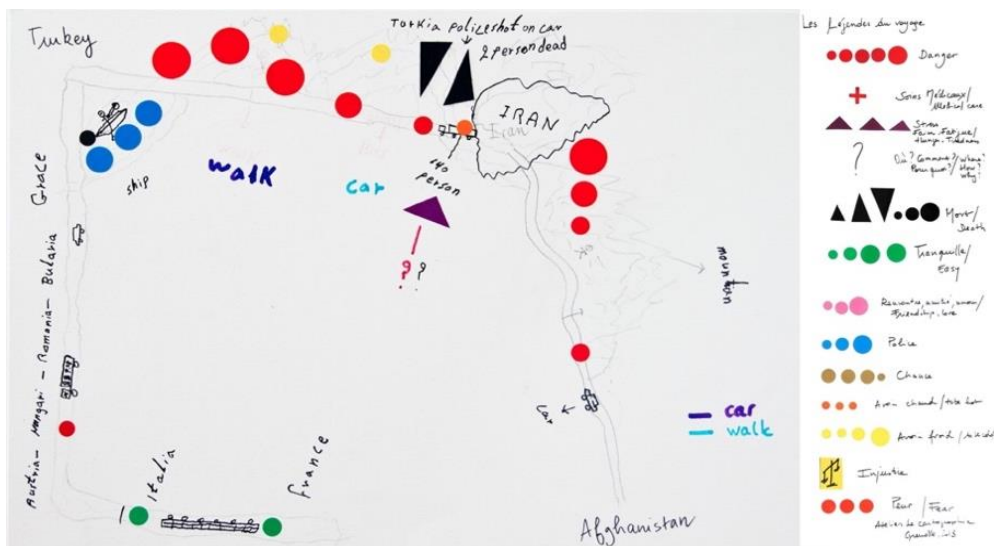
↘ Materiały dla uczniów

Prace domowe: Mapowanie historii migrantów

Przeczytaj każdą z trzech krótkich historii, które przedstawiają fikcyjne postacie stworzone na podstawie wywiadów z prawdziwymi migrantami. Historie te opisują typowe sytuacje, z jakimi spotykają się migranci na całym świecie.

- Stwórz mapę podróży migracyjnej Sanne, Henoka lub Diego.
- Zanotuj/ naszkicuj wszystkie elementy, które uważasz za istotne dla podróży migracyjnej swojej postaci
- Użyj słów/szkiców/symboli itp. do przedstawienia historii migracji
- Twoja mapa powinna obejmować:
  - Przyczyny, dla których zdecydowali się na migrację. Może ich być wiele!
  - Przedmioty/sytuacje/wydarzenia/ludzie, które zachęciły ich do migracji
  - Ich marzenia przed migracją
  - Kiedy i dlaczego zmieniły się przyczyny ich migracji
  - Doświadczenia przed opuszczeniem domu, podczas podróży, przybycia do nowego miejsca:
- Osoby zaangażowane w podróż
- Czas trwania podróży
- Środki transportu
- Trasa i przekroczone granice
- Uczucia doznane przed/podczas/po migracji (strach, przyjaźń, miłość, niebezpieczeństwo, poczucie niesprawiedliwości itd...)

Możesz potraktować tę przykładową mapę podróży migracyjnej z Afganistanu do Francji jako inspirację.

HENOK Z ERYTREI

1 Henok to 18-letni mężczyzna, który mieszka w Rzymie, we Włoszech. Opuścił Asmarę,
2 Erytreę, dwa lata temu, gdy miał 16 lat. Po otrzymaniu rządowego wezwania do służby
3 wojskowej, Henok długo zastanawiał się, co robić. Służba wojskowa w armii narodowej
4 powinna trwać 18 miesięcy, ale wszyscy wiedzą, że rząd może zatrzymać żołnierzy na
5 okres do 10 lat. W tym samym czasie wielu przyjaciół Henoka opuściło Erytreę i
6 wyjechało do Europy. Niektórzy z nich zostali jednak przymusowo zawróceni w drodze do
7 Europy, głównie w Libii. Henok wiedział o ryzyku związanym z migracją do Europy bez
8 zezwolenia, ale czuł, że to jedyny sposób, aby zrealizować swoje życiowe aspiracje.

9
10 Od najmłodszych lat Henok marzył o tym, by zostać
11 przedsiębiorcą i uzyskać stabilność finansową, aby móc
12 wspierać swoich rodziców i pięcioro młodszego
13 rodzeństwa. Choć jego rodzina nie była bardzo biedna,
14 wiedział, że jego rodzice wiele poświęcili dla swoich
15 dzieci. Henok chciał zarabiać pieniądze i wysyłać je do
16 domu, aby po tak ciężkiej pracy rodzice mogli zaznać w
17 życiu trochę komfortu. Jednak pozostanie w Erytrei
18 oznaczało utknięcie w kraju jako żołnierz przez kilka lat z
19 niewielką pensją. Henok miał uczucie, jakby rząd chciał
20 "ograbić go z młodości i zniszczyć marzenia". Z tego
21 względu Henok przygotował wyjazd nie informując
22 rodziny, wiedział bowiem, że nie zgodzą się z jego
23 decyzją o migracji. Co więcej, Henok był świadom, że
24 musi ukrywać swoje plany, ponieważ rząd Erytrei ściśle
25 kontroluje migrację, która w większości przypadków jest
26 nielegalna i może podlegać karom finansowym oraz
27 pobytem w więzieniu.

28
29 Ulica, na której dorastał Henok

30 Wbrew wszelkim przeciwnościom losu, Henok opuścił dom rodziców w styczniu 2019 r.
31 wraz ze swoim najlepszym przyjacielem Simeonem i dzięki pomocy innych migrantów i
32 osób udzielających wsparcia migrantom, ci dwaj młodzi mężczyźni dotarli do Trypolisu w
33 Libii w marcu 2019 r. a następnie do Lampedusy we Włoszech, w kwietniu 2019 r. Znając
34 wiele historii o nadużyciach i wyzysku podczas podróży migracyjnej, Henok wie, że mieli
35 szczęście. Jest to jednak konsekwencja faktu, że był bardzo ostrożny i ufał tylko ludziom,
36 którzy wydawali się godni zaufania. Zawsze myślał o swoich rodzicach i rodzeństwie oraz
37 o tym, jak bardzo złamane byłoby ich serce, gdyby coś mu się stało.

38
39 Po wylądowaniu na Lampedusie, Henok i Simeon złożyli wniosek o azyl. Jako osoby w
40 wieku poniżej 18 lat, obaj mężczyźni zostali przydzieleni pod opiekę służb socjalnych,
41 otrzymali mieszkanie we wspólnocie mieszkaniowej dla młodych ludzi i zapisali się do
42 szkoły. Jednak Henok i Simeon zostali rozdzieleni: Henok został wysłany do Rzymu, a

43 Simeon do Bolonii, w północnych Włoszech. Chociaż Henok lubi Rzym i czuje się jak w
44 domu, ponieważ w stolicy Włoch jest duża społeczność erytrejska, tęskni za Simeonem i
45 swoją rodziną w Asmarze. Co więcej, Henok niedawno skończył 18 lat, co oznaczało, że
46 nie ma już prawa do korzystania z opieki społecznej i darmowego mieszkania. Aby
47 zarobić pieniądze, musiał znaleźć pracę, ponieważ stara się ukończyć szkołę średnią.
48 Choć nadal optymistycznie patrzy w przyszłość, Henok zdaje sobie sprawę, że będzie
49 musiał bardzo ciężko pracować, aby zrealizować swoje marzenie o zostaniu
50 przedsiębiorcą. Henok zaczął również myśleć o tym, że gdyby sytuacja w Rzymie stała
51 się bardzo trudna, mógłby dołączyć do Simeona w Bolonii, pod warunkiem, że uda mu
52 się poznać kogoś, kto miałby możliwość mu tam pomóc. W przeciwnym razie mogliby
53 razem pojechać do Monachium, gdzie mieszkają dwaj kuzyni Simeona, którzy mogliby im
54 pomóc w znalezieniu lepiej płatnej pracy.

DIEGO Z ARGENTYNY

1 Diego jest 25-letnim mężczyzną z Argentyny, który
2 od 3 lat mieszka w Amsterdamie. Diego uwielbia
3 Holandię, choć często przypomina, że nie planował
4 zamieszkać w tym kraju. Zawsze sądził bowiem, że
5 wyemigruje do Stanów Zjednoczonych, gdzie
6 mieszka wielu jego krewnych. Dla jego rodziny
7 migracja jest czymś normalnym. Diego twierdzi, że
8 członkowie rodziny wręcz spodziewają się migracji,
9 pomagają sobie nawzajem w przygotowaniach i
10 zbiorce pieniędzy. Chociaż rodzina Diego ma
11 głębokie korzenie w Buenos Aires, panuje w niej
12 przekonanie, że lepiej jest mieć zagraniczny
13 dyplom, zwłaszcza ze Stanów Zjednoczonych, oraz
14 międzynarodowe doświadczenie, ponieważ
15 pomagają one awansować w Argentynie. Mimo to,
16 po przyjeździe do Stanów Zjednoczonych, niektórzy
17 członkowie rodziny Diega osiedlili się tam na stałe.

18
19 Diego zawsze był ciekaw życia w Stanach
20 Zjednoczonych i po wielu opowieściach o życiu w
21 tym kraju, chciał zobaczyć go na własne oczy.
22 Dodatkowo słyszał, że w Stanach Zjednoczonych
23 jest więcej wolności seksualnej i, jako
24 homoseksualista, czuł, że znajdzie społeczność, do której będzie pasował o wiele lepiej
25 niż w Buenos Aires, gdzie homoseksualiści są nadal dyskryminowani. W oczekiwaniu na
26 emigrację do Stanów Zjednoczonych, Diego postanowił ujawnić swoją orientację
27 seksualną rodzinie. To jednak sprawiło, że zdystansowała się ona, a nawet uniemożliwiła
28 mu kontakt z członkami rodziny zamieszkającymi w Stanach Zjednoczonych, którzy
29 wspierali jego plany. Nagle Diego został odizolowany od swojej rodziny i możliwości
30 migracji.

31
32 Chociaż decyzja Diego o wyjeździe z Argentyny była podyktowana ciekawością, a
33 częściowo także chęcią poszerzenia możliwości studiowania i pracy zawodowej, nagle
34 wszystko się zmieniło. Czuł się bardziej niezrozumiany niż kiedykolwiek i chciał znaleźć
35 kraj, gdzie mógłby dołączyć do społeczności, której wartości podzielał. Przez kolejny rok
36 Diego poszerzał grono swoich znajomych w mediach społecznościowych, dzięki którym
37 zainteresował się życiem w Holandii. W Amsterdamie zawarł tak dobre znajomości, że po
38 przyjeździe zaoferowano mu wsparcie. Gdy przygotowywał się do wyjazdu do
39 Amsterdamu, otrzymał wiele pomocy, np. w znalezieniu programu studiów magisterskich,
40 który spełniałby jego ambicje edukacyjne i zawodowe. Bez wsparcia lub aprobaty ze
41 strony rodziny, Diego opuścił Argentynę w 2017 roku i rozpoczął życie w kraju, który 3
42 lata wcześniej był dla niego w dużej mierze nieznany. Chociaż życie w Amsterdamie ma
43 swoje własne trudności, jest szczęśliwy, że sprawy potoczyły się w ten sposób i że
44 odrzucenie rodziny doprowadziło go do odkrycia Holandii i społeczności, która oferuje
45 więcej, niż kiedykolwiek sobie wyobrażał. Jego jedynym żmartwieniem jest fakt, że jego
46 pozwolenie na pobyt wymaga umowy o pracę, a z powodu COVID-19, zatrudnienie w
47 branży hotelarskiej jest niepewne. Ma nadzieję, że sytuacja będzie się stopniowo
48 poprawiać i że znajdzie sposób na pozostanie w Holandii.

SANNE Z HOLANDII

1 Sanne jest 28-letnią kobietą zamieszkałą w Bostonie, Massachusetts, USA. Przyjechała
2 do Bostonu w wieku 18 lat, zaraz po ukończeniu szkoły średniej, ponieważ chciała zrobić
3 sobie rok przerwy przed rozpoczęciem studiów. Jej celem było doskonalenie języka
4 angielskiego i poznanie innej kultury. Ponieważ jej rodzina nie jest zamożna, Sanne nie
5 miała możliwości finansowych, aby swobodnie podróżować, zatem postanowiła zostać au
6 pair. Uważała, że to dla niej idealne rozwiązanie: będzie mieszkać z rodziną, więc nie
7 będzie miała dużych wydatków, a przy okazji
8 zarobi trochę pieniędzy na własne potrzeby. Ponadto, jako najstarsze dziecko w rodzinie, z
9 dwójką młodszego rodzeństwa, a także jako
10 opiekunka dzieci u dwóch rodzin w sąsiedztwie,
11 miała doświadczenie i czuła się komfortowo w
12 opiece nad dziećmi, a nawet lubiła tę pracę. Jej
13 rodzice nie do końca popierali wybór Sanne,
14 ponieważ chcieli, żeby poszła na uniwersytet i
15 studiowała, aby zostać prawnikiem. Jednak Sanne
16 była zdeterminowana by poznać świat przed
17 rozpoczęciem studiów, a jej rodzina musiała
18 zaakceptować jej decyzję i ostatecznie ją poparła.

19
20
21 Za pośrednictwem agencji au pair, Sanne znalazła
22 miłą rodzinę w okolicach Bostonu. Polubiła swoich
23 nowych pracodawców i dwójkę ich dzieci, którymi
24 się opiekowała. Wszyscy byli dla niej mili: włączali
25 ją w życie rodzinne, tak jakby była jej członkiem,
26 mogła robić wiele ciekawych rzeczy, takich jak
27 wyjazdy na nietypowe wycieczki, czy udział w
28 różnorodnych zajęciach, gdy dzieci były w szkole.
29 Jednak godziny jej pracy były bardzo długie i
30 wymagano od niej wykonywania różnych prac
31 domowych. Co więcej, oczekiwano od niej, że będzie dostępna w każdej chwili.
32 Ponieważ rodzina mieszkała w ekskluzywnej podmiejskiej dzielnicy bez dostępu do
33 transportu publicznego, Sanne nie miała prawie żadnych możliwości nawiązywania
34 kontaktów towarzyskich i czuła się coraz bardziej odizolowana. Po roku Sanne
35 zdecydowała się na powrót do Holandii. Jednak na tydzień przed wyjazdem znalazła inną
36 rodzinę, która mieszkała w centrum Bostonu i potrzebowała au pair, a oferowana praca
37 była znacznie lepsza. Sanne skorzystała z tej okazji, choć wiedziała, że to ryzykowne: w
38 poprzedniej rodzinie miała wizę pracowniczą i stałe zatrudnienie, nowa rodzina zatrudniła
39 ją „na czarno”. Oznaczało to, że Sanne będzie pracować bez wystarczających
40 dokumentów, posiadając jedynie wizę turystyczną. Zdecydowała, że jest gotowa podjąć
41 to ryzyko i przyjęła pracę.

42
43 W ciągu kolejnych 6 miesięcy, sieć kontaktów i możliwości Sanne poszerzyły się. Poznała
44 wielu nowych przyjaciół, w tym Roberta, młodego studenta Boston College. Wkrótce ich
45 związek stał się poważny i Sanne zaczęła szukać możliwości wyjazdu na studia do
46 Bostonu. Dzięki dobrym wynikom w szkole w Holandii, Sanne udało się uzyskać
47 stypendium finansowane przez Holandię, które pozwoliło jej studiować w USA. Po
48 ukończeniu studiów, w wieku 25 lat, Robert poprosił Sanne o rękę. Wybierając się na
49 swój „rok przerwy”, Sanne nie miała pojęcia, że przerodzi się on w jej stałą migrację do
50 USA. Choć tęskni za rodziną i przyjaciółmi w Holandii, jest zadowolona z życia w
51 Bostonie.

